

2022-05-03

Policy Visselblåsning

**SÄTERS
KOMMUN**

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Policy Visselblåsning	Policy	Säters kommun
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Kommundirektör	Sektorchef KS	sater.se intranet författningssamling
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige	2022-06-16, § 83	KS2022/0210

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Syfte.....	4
1.2	Vem omfattas av policyn	4
2	Vad ska rapporteras	4
3	Skydd vid visselblåsning	5
3.1	Skydd i form av ansvarsfrihet	5
3.2	Skydd mot hindrande åtgärder och repressalier	5
3.3	Skyddad personkrets	5
4	Visselblåsarfunktion	6
5	Meddelarfrihet och anskaffarfrihet.....	6

1 Inledning

Säters kommun vill i ett tidigt skede upptäcka eventuella missförhållanden inom organisationen. Säters kommun ska ha klimat där rapportering av missförhållanden är en naturlig och självklar del av verksamhetens kultur.

1.1 Syfte

Syftet är att organisationens anställda och övriga intressenter ska kunna rapportera missförhållanden och andra allvarliga händelser, utan rädsla för repressalier eller andra negativa konsekvenser. Syftet med policyn är också att säkerställa att rapporterna hanteras enligt bestämda rutiner.

1.2 Vem omfattas av policyn

Den som i ett arbetsrelaterat sammanhang har fått del av eller inhämtat information om missförhållanden och som tillhör någon eller några av följande personkategorier hos koncernen:

- a) arbetstagare,
- b) personer som gör en förfrågan om eller söker arbete,
- c) personer som söker eller utför volontärarbete,
- d) personer som söker eller genomför praktik,
- e) personer som annars står till förfogande för att utföra eller utför arbete under verksamhetens kontroll och ledning,
- f) egenföretagare som söker eller utför uppdrag,
- g) personer som står till förfogande för att ingå eller ingår i verksamhetens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan,
- h) personer som har tillhört någon av personkategorierna ovan och har fått del av eller inhämtat informationen under tiden i verksamheten.

2 Vad ska rapporteras

Visselblåsartjänsten ska användas för att rapportera information kring missförhållanden som rör organisationens intressen, individers liv eller hälsa eller missförhållanden som det finns ett allmänintresse.

Visselblåsaren behöver inte ha bevis för att rapporteringen är sann utan det räcker med att visselblåsaren tror att det är sant. Det är inte tillåtet att ljuga eller medvetet lämna falsk information.

Information som enbart rör den personliga arbetssituationen, till exempel missnöje gällande lön eller liknande är i regel inte ett visseblåsarfall. Det finns andra rutiner för hantering av dessa synpunkter.

3 Skydd vid visseblåsning

3.1 Skydd i form av ansvarsfrihet

En rapportrande person har inte tystnadsplikt om det fanns skälig anledning att anta att rapportering var nödvändig för att avslöja missförhållandet. Att visseblåsaren inte får hållas ansvarig innebär ett skydd mot rättsligt ansvar. Till exempel får inte personen dömas till fängelse och har ingen ersättningsskyldighet.

3.2 Skydd mot hindrande åtgärder och repressalier

Ingen hos verksamheten får inte hindra eller försöka hindra rapportering. Personer är alltså skyddade mot hot om bestraffning vid rapportering och ingen hos verksamheten får försvåra rapportering, till exempel genom att undanhålla information om hur man kan rapportera missförhållanden.

Ingen hos verksamheten får vidta repressalier på grund av att rapportering skett. En repressalie är en direkt eller indirekt åtgärd som ger upphov eller kan ge upphov till skada eller men för den rapportrande personen. Till exempel kan en repressalie vara avstängning, permittering, uppsägning, ändrade arbetsuppgifter, lönesänkning, trakasserier eller diskriminering.

3.3 Skyddad personkrets

Skyddet gäller för:

- a) en rapportrande person (enligt avsnitt 3.1 ovan),
- b) någon hos verksamheten som bistår den rapportrande personen vid rapporteringen, till exempel en förtroendevald eller ett skyddsombud,
- c) någon hos verksamheten som har koppling till den rapportrande personen, till exempel en anhörig eller kollega, och
- d) en juridisk person som den rapportrande personen äger, arbetar för eller på annat sätt har koppling till.

4 Visselblåsarfunktion

Visselblåsarfunktion ger personer möjlighet att skriftligen lämna rapporten via en säker och anonym digital molntjänst som tillhandahålls av en oberoende tredje part. Det finns även möjlighet att lämna sin rapport via telefon eller genom att boka ett fysiskt möte för den som önskar.

Rapporterna tas emot av jurister hos oberoende part och hanteras enligt följande:

- 1) Insatt tar emot ärendet via leverantören visselblåsartjänst, alternativt via telefon eller fysiskt möte.
- 2) Visselblåsaren får återkoppling om sitt ärende inom sju dagar (om inte den rapporterande personen har av sagt sig bekräftelse eller Insatt har anledning att anta att en bekräftelse skulle avslöja personens identitet).
- 3) Insatt påbörjar en bedömning av rapporten – är det ett visselblåsarfall? Vid behov och i de fall det är möjligt efterfrågar leverantörens ytterligare information från visselblåsaren.
- 4) Om det är lämpligt kan Insatt bjuda in utsedd kontaktperson/HR Konsult eller någon som dessa personer utser för att kunna delta i handläggningen av aktuellt visselblåsningsärende.
- 5) Insatt bedömer och motiverar om ärendet är ett visselblåsarfall eller inte.
- 6) Leverantören återkopplar till den rapporterande personen.
- 7) Fortsatt utredning, antingen av Insatt eller av utsedd kontaktperson/HR Konsult av ärenden som bedöms som visselblåsningar. Utredaren upprättar åtgärdsförslag och åtgärder för att förebygga liknande händelser. Vid misstanke om brott ska polisanmälan göras av Säters kommun.
- 8) Återkoppling sker till den rapporterande personen även efter fortsatt utredning.
- 9) När ärendet är avslutat raderas det från molntjänsten enligt aktuell lagstiftning.

5 Meddelarfrihet och anskaffarfrihet

Policyn inskränker inte på tryck- och yttrandefriheten. Meddelarfriheten följer av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen och innebär rätt att lämna uppgifter till massmedia (som har utgivningsbevis) för publicering. Anskaffarfriheten innebär att var och en har rätt att skaffa uppgifter avsedda för publicering i ett massmedium som omfattas av grundlagarna.

En rapporterande person har samma skydd vid offentliggörande av information som vid intern- och extern rapportering. Förutsatt att personen först rapporterat externt eller att situationen innebär fara för liv, hälsa, säkerhet eller risk för omfattande skada i miljön.